Қазақстан Республикасы
"ПАВЛОДАР
МҰНАЙХИМИЯ
ЗАУЫТЫ"
ЖАУАПКЕРШІЛІГІ
ШЕКТЕУЛІ СЕРІКТЕСТІГІ

Республика Казахстан
ТОВАРИЩЕСТВО
С ОГРАНИЧЕННОЙ
ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ
"ПАВЛОДАРСКИЙ
НЕФТЕХИМИЧЕСКИЙ
ЗАВОД"

БЕКІТІЛДІ
«ПМХЗ» ЖШС Қадағалау
кеңесінің шешімі
2026 ж. «10» 07
№ 06 хаттама

«ПАВЛОДАР МҰНАЙХИМИЯ ЗАУЫТЫ» ЖШС СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЛАСЫНДАҒЫ САЯСАТ С-XXIII-С-03.01-02

«Павлодар мұнайхимия зауыты»
жауапкершілігі шектеулі серіктестігі

Павлодар қ.
2026 жыл

Қолданысқа енгізілді «____»_____ 2026 ж.
Жарамды «___»_____2029 ж.

МАЗМҰНЫ

Бөлім №	Бөлім атауы	бет
1	Мақсаты және қолдану саласы	3
1.1	Мақсаты	3
1.2	Қолдану саласы	4
2	Анықтамалар, белгілер және қысқартулар	5
2.1	Анықтамалар	5
2.2	Белгілер	8
2.3	Қысқартулар	8
3	Жауапкершілік	8
4	Процедураның сипаттамасы	10
4.1	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары	10
4.2	Сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің тәуекелдеріне қарсы іс-қимыл және алдын алу жөніндегі шаралар	11
4.3	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жүйесін ұйымдастыру	15
4.4	Саяси маңызы бар адамдармен және қоғаммен өзара іс-қимыл	17
4.5	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау және бағалау	18
4.6	Саясатты орындамағаны (тиісінше орындамағаны) үшін жауапкершілік	18
4.7	Қорытынды ережелер	19
5	Шығару және өзгерістер енгізу	19
6	Құжаттар	20
	А қосымшасы – «ПМХЗ» ЖШС-де сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясат нормаларын сақтау міндеттемесі. Еңбек шартына қосымша	21
	Б қосымшасы – «ПМХЗ» ЖШС қызметкерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама және саясат талаптарын сақтау жөніндегі жадынамасы	22
	В қосымшасы – Контрагенттермен шарттар үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы ескертпенің мысалы	25
	Г қосымшасы - Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер мен тыйымдарды қабылдауға келісім	27

1 Мақсаты және қолдану саласы

1.1 Мақсаты

1.1.1 «Павлодар мұнайхимия зауыты» ЖШС-нің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаты (бұдан әрі – Саясат) «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне қарсы іс-қимыл саласындағы өзге де заңнамалық актілеріне, «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ-ның (бұдан әрі-ҚМГ) және оның еншілес ұйымдарының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясатына және (KMG-VND-4058.2-47), «Павлодар мұнайхимия зауыты» ЖШС (бұдан әрі – «ПМХЗ» ЖШС/кәсіпорын) ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес құрылды.

1.1.2 Коммерциялық ұйымдарға қатысты бөлігінде көрсетілген актілердің негізгі талаптары:

- пара беруге немесе коммерциялық пара беруге тыйым салу;
- саяси маңызы бар адамдарға пара беруге тыйым салу;
- медиацияға тыйым салу;
- пара алуға немесе коммерциялық пара алуға тыйым салу.

1.1.3 «ПМХЗ» ЖШС бизнесті тұрақты дамытудың маңызды шарттарының бірі сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қатынастарды реттейтін заңнаманы қатаң сақтау болып табылатынына сенімді.

1.1.4 «ПМХЗ» ЖШС бизнесті жүргізудің адал емес және заңсыз тәсілдерін үзілді-кесілді қабылдамау туралы мәлімдейді және қазақстандық, шетелдік және халықаралық органдар мен ұйымдар ұсынған сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және алдын алу саласындағы қосымша міндеттемелерді өз еркімен қабылдайды.

1.1.5 Саясат кәсіпорынның сыбайлас жемқорлық қызметіне тартуға қарсы іс-қимыл саласындағы мақсаттары мен міндеттерін ашады, осы іс-қимылдың құқықтық негіздері мен түйінді қағидаттарын айқындайды, «ПМХЗ» ЖШС-де сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бойынша қабылданатын шараларды сипаттайды, Лауазымды тұлғалардың, Жұмыскерлердің және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы өзге де тұлғалардың міндеттерін, сондай-ақ Саясаттың ережелерін орындамағаны (тиісінше орындамағаны) үшін жауапкершілікті белгілейді.

1.1.6 осы Саясат келесі мақсаттарда әзірленді:

- «ПМХЗ» ЖШС қызметінің қазақстандық заңнаманың, сондай-ақ сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл саласындағы қатынастарды реттейтін Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттардың, бизнесті жүргізудің жоғары стандарттары мен этикасының талаптарына сәйкестігін қамтамасыз ету;
- «ПМХЗ» ЖШС мен оның Жұмыскерлерін, Лауазымды тұлғаларын сыбайлас жемқорлық қызметіне тарту тәуекелдерін азайту;
- «ПМХЗ» ЖШС Жұмыскерлері мен Лауазымды тұлғаларында, контрагенттерде, мемлекеттік органдардың өкілдерінде, өзге де мүдделі тұлғаларда «ПМХЗ» ЖШС туралы оның кез келген нысандары мен көріністеріндегі сыбайлас жемқорлықты жоққа шығаратын бірыңғай идеяны қалыптастыру;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі кәсіпорынның қызметін реттейтін жергілікті нормативтік база құру.

1.1.7 Бұл саясаттың міндеттері:

- сыбайлас жемқорлық пен алаяқтыққа қарсы іс-қимыл саласындағы кәсіпорынның мақсаттарын, міндеттері мен қағидаттарын айқындау;
- құқыққа қайшы әрекеттердің алдын алу, анықтау, жолын кесу және ашу, сондай-ақ оларды дайындайтын, жасайтын немесе жасаған адамдарды анықтау;
- негізгі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін және алаяқтық тәуекелдерін сәйкестендіру және оларды барынша азайту және / немесе жою жөніндегі шараларды айқындау;
- сыбайлас жемқорлық пен алаяқтыққа қарсы іс-қимыл мақсатында Кәсіпорынның корпоративтік мәдениетін қалыптастыру;
- қолданылатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама негізінде «ПМХЗ» ЖШС-не сыбайлас жемқорлыққа қарсы рәсімдерді енгізу және оларды кәсіпорын жұмыскерлеріне және өзге де мүдделі тараптарға жеткізу;
- «ПМХЗ» ЖШС Жұмыскерлері мен Лауазымды тұлғаларының саясатта бекітілген қағидаттарды, шектеулер мен талаптарды сақтау міндетін белгілеу;
- сыбайлас жемқорлық фактілері туралы хабарлау үшін ақпараттық арналарды қамтамасыз ету;
- «ПМХЗ» ЖШС-де сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бойынша қабылданған шараларды түсіндіру.

1.1.8 Осы Саясат «ПМХЗ» ЖШС-нің бизнесті жүргізудің жоғары этикалық стандарттарына және іскерлік беделді қолдауға бейілділігін атап көрсетеді. «ПМХЗ» ЖШС сыбайлас жемқорлық оның бизнесі мен құндылықтарына қауіп төндіреді деп есептей отырып, оның адал ұйым ретіндегі беделі аса құнды активтердің бірі болып табылатынын мойындайды. «ПМХЗ» ЖШС-нің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға қатысты берік ұстанымы бизнесті жүргізудің іргелі қағидаттарының бірі болып табылады.

1.1.9 «ПМХЗ» ЖШС жұмыскерлер мен лауазымды тұлғаларға бүкіл әлем бойынша тікелей немесе үшінші тұлғаларды тарту (делдалдық) арқылы жүзеге асырылатын кез келген нысанда сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға немесе пара алуға тыйым салады. «ПМХЗ» ЖШС сыбайлас жемқорлықты қабылдамау туралы ашық мәлімдейді және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алу саласындағы қосымша міндеттемелерді өз еркімен қабылдайды.

1.1.10 «ПМХЗ» ЖШС Жұмыскерлер мен Лауазымды тұлғаларға «ПМХЗ» ЖШС атынан саяси маңызы бар тұлғаларға ынталандыру төлемдерін, соның ішінде делдалдар арқылы осындай төлемдерді төлеуді жүзеге асыруға қатаң тыйым салады.

1.1.11 осы Саясат «ПМХЗ» ЖШС ресми веб-сайтында интернет желісінде және электрондық құжат айналымы жүйесінде орналастырылады.

1.2 Қолдану саласы

1.2.1 Саясат «ПМХЗ» ЖШС барлық Жұмыскерлері мен Лауазымды тұлғаларының орындауы үшін міндетті.

1.2.2 Егер «ПМХЗ» ЖШС ішкі нормативтік құжаттарында немесе заңнамада саясат ережелеріне қарағанда неғұрлым қатаң талаптар белгіленсе, онда ішкі нормативтік құжаттардың ережелері немесе заңнама талаптары қолданылады. Бұл ретте кәсіпорынның ішкі құжаттарымен не заңнамамен қамтылмаған қатынастарға ҚМГ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаттың ережелері қолданылады.

1.2.3 «ПМХЗ» ЖШС өз контрагенттеріне осы саясаттың талаптарын қатаң ұстануды және өз жұмыскерлерінің саясат талаптарын сақтауын қамтамасыз етуді ұсынады.

2 Анықтамалар, белгілер және қысқартулар

2.1 Анықтамалар

Осы Саясатта мынадай терминдер және оларға сәйкес анықтамалар қолданылады:

Бағыттаушы жағы: Ағымдағы жылы «ПМХЗ» ЖШС-мен персоналды ұсыну (аутстаффинг) бойынша қызметтер көрсетуге шарт жасасқан ұйым.

Белсенді парақорлық: Пара беру, уәде беру, рұқсат беру немесе төлеу (тікелей немесе жанама), сондай-ақ осы мінез-құлыққа көмектесу немесе ықпал ету.

Жақын туыстар: Ата-анасы (ата-анасы), балалары, асырап алушылары, асырап алынғандары, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілері мен апа-сіңлілері, атасы, әжесі, немерелері.

Жеке қызығушылық: Лауазымды тұлғаның өзіне, жақын туыстарына, жұбайына, қайын туыстарына және/немесе онымен байланысты өзге де тұлғаларға мүліктік және/немесе мүліктік емес сипаттағы игіліктер, артықшылықтар немесе артықшылықтар алуға, алуға немесе алуға мүдделілігі.

Осы Саясаттың мақсаттары үшін Қызметкерге немесе Лауазымды тұлғаға қатысты басқа тұлғалар келесіні білдіреді:

- асырап алынған балалардың жұбайлары;
- толық және толық емес аға-інілері мен апа-сіңлілерінің жұбайлары мен балалары;
- ата-анасының және олардың балаларының толық және толық емес аға-інілері мен апалары;
- онымен бірлескен шаруашылық жүргізетін адамдар;
- оның асырауында болған адамдар;
- бұрынғы күйеуі (бұрынғы әйелі);
- акциялары (жарғылық капиталдағы қатысу үлестері) Жұмыскерге немесе Лауазымды тұлғаға және (немесе) оның жақын туыстарына, жұбайына немесе заңды туыстарына тиесілі заңды тұлға;
- заңды тұлғаның басқаруында Жұмыскер немесе Лауазымды тұлға және/немесе оның жақын туыстары, жұбайы немесе қайын жұртының қатысуы.

Жұмыскер: «ПМХЗ» ЖШС-мен еңбек қатынастарында тұрған және еңбек шарты бойынша жұмысты тікелей орындайтын тұлға, сондай-ақ персоналды ұсыну (аутстаффинг) бойынша қызмет көрсетуге арналған шарт бойынша жіберуші Тараппен жасалған еңбек шарты негізінде тартылатын өзге де тұлғалар.

Коммерциялық пара беру: Коммерциялық немесе өзге де ұйымда басқару функцияларын орындайтын адамға ақшаны, бағалы қағаздарды немесе өзге де мүлікті заңсыз беру, сондай-ақ оған өзінің қызметтік жағдайын пайдаланғаны үшін мүліктік сипаттағы қызметтерді заңсыз көрсету, сондай-ақ пара беруді жүзеге асыратын адамның мүддесі үшін қызмет бойынша жалпы қамқоршылық немесе жол бермеу.

Комплаенс офицері / комплаенс функциясы бойынша уәкілетті құрылымдық бөлімше: Комплаенс мәселелеріне жауапты құрылымдық бөлімше немесе «ПМХЗ» ЖШС жұмыскері.

Комплаенс жүйе: «ПМХЗ» ЖШС үдерістерін, олардың саясаттарын, рәсімдерін, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы мақсаттарға қол жеткізуді қамтамасыз ету үшін кәсіпорын үшін қабылданатын шараларды, оның ішінде қолданылатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың бұзылуына жол бермеу үшін профилактикалық (алдын алу)

іс-шаралардың тиімді кешенін, «ПМХЗ» ЖШС салалық нормалары мен ішкі құжаттарының талаптарын, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жоғары кәсіби және этикалық стандарттарды қамтамасыз ету мақсатында сыбайлас жемқорлық және өзге де бұзушылықтар (теріс пайдалану) фактілерін анықтау және жолын кесу, ҚР заңнамасын және қолданылатын халықаралық құқықты сақтамау тәуекелдерін барынша азайту, «ПМХЗ» ЖШС елеулі қаржылық шығынның немесе беделінің жоғалуының алдын алу.

Комплаенс қызметі: Негізгі міндеті «ПМХЗ» ЖШС-де тиімді комплаенс жүйесін құру, комплаенс тәуекелдерін басқаруға мониторинг жүргізу және кәсіпорынның ішкі құжаттарында көзделген өзге де қызметтерді жүзеге асыру болып табылатын кәсіпорынның уәкілетті құрылымдық бөлімшесі басқаратын үдеріс.

Контрагент: Азаматтығына, резиденттігіне немесе тіркелген жеріне қарамастан, «ПМХЗ» ЖШС шарт/келісім жасасқан не жасасуды жоспарлап отырған жеке немесе заңды тұлға, оның ішінде, бірақ онымен шектелмей, түрлі консультациялық және өзге де қызметтер көрсетуге.

Қайын жұрт: Ерлінің (зайыптың) ата-аналары мен туыстары.

Лауазымды тұлға: «ПМХЗ» ЖШС-де ұйымдастырушылық-өкімдік немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларды тұрақты, уақытша немесе арнайы өкілеттік бойынша орындайтын тұлға.

Мемлекеттік қызметтерді орындауға теңестірілген адамдардың отбасы мүшелері: Жұбайы (зайыбы), ата-аналары, балалары, оның ішінде кәмелетке толған балалары және асырауындағы және онымен тұрақты тұратын адамдар.

Мүдделі тараптар / мүдделі тұлғалар: «ПМХЗ» ЖШС қызметіне, оның өнімдеріне немесе қызметтеріне заңнама нормаларына, жасалған шарттарға (келісімшарттарға) немесе өзге де жолмен ықпал ететін немесе әсер етуі мүмкін жеке тұлғалар, заңды тұлғалар, жеке немесе заңды тұлғалар топтары. Мүдделі тараптардың негізгі өкілдері: ҚМГ; кәсіпорынның жұмыскерлері, клиенттері, контрагенттері, кредиторлары мен инвесторлары; мемлекеттік органдар; қоғамдық ұйымдар; «ПМХЗ» ЖШС қызметі жүзеге асырылатын өңірлердің халқы болып табылады.

Мүдделер қақтығысы: Жұмыскердің немесе лауазымды тұлғаның жеке мүдделері (іскерлік, қаржылық, отбасылық, кәсіптік, діни, саяси немесе өзге де) «ПМХЗ» ЖШС мүдделеріне қайшы келетін немесе оларға қайшы келетін жағдай және бұл олардың өз лауазымдық міндеттерін орындамауына және (немесе) тиісінше орындамауына әкеп соғуы мүмкін.

Пара: 1) материалдық құндылықтар (заттар немесе ақша) немесе пара берушінің немесе басқа үшінші тұлғаның мүддесі үшін осы саяси маңызы бар адам өзінің қызметтік жағдайына байланысты жасай алатын немесе жасай алатын саяси маңызы бар адамның пайдасына қандай да бір мүліктік пайда немесе қызмет көрсету (немесе, керісінше, әрекетсіздік); 2) пара берушінің немесе өзге де үшінші тұлғаның мүддесінде Жұмыскердің немесе Лауазымды тұлғаның пайдасына материалдық құндылықтар (заттар немесе ақша) немесе қандай да бір мүліктік пайда немесе іс-әрекет (немесе, керісінше, әрекетсіздік) үшін көрсетілетін қызметтер.

Парақорлық / коммерциялық пара беру медиациясы: Пара алушыға және пара берушіге олардың арасындағы пара алу және беру туралы келісімге қол жеткізуге немесе іске асыруға ықпал ету, оның ішінде пара берушінің/коммерциялық пара беру нысанасын беретін адамның немесе пара алушының/ коммерциялық пара алу нысанасын алатын адамның тапсырмасы бойынша пара/коммерциялық пара беру нысанасын (заңсыз сыйақыны) тікелей

беру не пара берушіге және (немесе)пара берушіге өзге де жәрдемдесу пара алушыға/ қатысушы тұлғаларға пара / коммерциялық пара алу және беру туралы келісімге қол жеткізуге не олардың арасындағы келісімді іске асыру.

Пассивті парақорлық: Тікелей немесе жанама түрде пара алу немесе алу туралы сұрау, келісім.

Саяси маңызды тұлға: 1) Мемлекеттік қызметші – мемлекеттік органда мемлекеттік лауазымды атқаратын және мемлекеттің міндеттері мен қызметтерін іске асыру мақсатында лауазымдық өкілеттіктерін жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының немесе шет мемлекеттің азаматы; 2) мемлекеттік органның Лауазымды тұлғасы-билік өкілінің қызметтерін тұрақты, уақытша немесе арнайы өкілеттік бойынша жүзеге асыратын не мемлекеттік органдарда ұйымдық-өкімдік немесе әкімшілік-шаруашылық қызметтерді орындайтын адам; 3) шетелдік Лауазымды тұлға-шетелдік жария жиналыс мүшелерін, халықаралық ұйымдардың Лауазымды тұлғаларын, халықаралық парламенттік жиналыс мүшелерін, шет мемлекеттің судьяларын және халықаралық соттың Лауазымды тұлғаларын, сондай-ақ шет мемлекеттің қарулы күштері мен өзге де әскери құралымдарындағы Лауазымды тұлғаларды қоса алғанда, шет мемлекеттің лауазымды тұлғасы.

Сыбайлас жемқорлық: Лауазымды тұлғаның өзінің лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және олармен байланысты мүмкіндіктерді жеке өзі немесе делдалдар арқылы өзіне немесе үшінші тұлғаларға мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында заңсыз пайдалануы, сондай-ақ жеңілдіктер мен артықшылықтар беру арқылы осы адамдарға пара алуы.

Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылығы: Сыбайлас жемқорлық белгілері бар, заңда әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылық белгіленген құқыққа қарсы кінәлі әрекет (әрекет немесе әрекетсіздік).

Сыбайлас жемқорлық әрекеті: Жұмыскердің «ПМХЗ» ЖШС-нің, заңда әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілік белгіленбеген, бірақ осы Саясаттың ережесін бұзатын мемлекеттің мүдделеріне нұқсан келтіре отырып, жеке басының пайдасына немесе үшінші тұлғаларға пайда беруіне байланысты қызметтік жағдайды құқыққа қайшы пайдалануы.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл: «ПМХЗ» ЖШС Жұмыскерлері мен Лауазымды тұлғаларының сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу және олардың салдарын жою жөніндегі қызметі.

Сыбайлас жемқорлық қызметі тәуекелдерінің алдын алу: «ПМХЗ» ЖШС-де сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға жол бермеуді қамтамасыз ететін ішкі құжаттармен реттелген корпоративтік мәдениет, Ұйымдық құрылым элементтерін, қағидалар мен рәсімдерді енгізуге бағытталған іс-шаралар.

Үлестестік: Жеке немесе заңды тұлғалардың (оларға берілген өкілеттіктер шеңберінде бақылау және қадағалау функцияларын жүзеге асыратын мемлекеттік органдарды қоспағанда) шешімдерді тікелей және/немесе жанама айқындау және/немесе бір-бірімен немесе тұлғалардың бірімен қабылданатын шешімдерге, оның ішінде жасалған мәмілеге байланысты ықпал ету мүмкіндігіне ие болу қабілеті.

Ынталандыру төлемдері: Әдеттегі ресми іс-әрекеттерді жеделдету мақсатында саяси маңызы бар адамдардың пайдасына төлемдер (мысалы, рұқсаттар, лицензиялар немесе өзге де ресми құжаттамалар беру; визалар, жұмысқа рұқсаттар және өзге де көші-қон құжаттамаларын беру; тауарларды кеденнен босатуға рұқсат алуды жеделдету;

жылжымайтын мүлікті немесе көлік құралдарын мемлекеттік тіркеуді жеделдету; коммуналдық немесе өзге де қызметтер көрсету кезінде жеделдету (мысалы, телекоммуникация, қауіпсіздік) және басқалар.

СЕО / Басқарма Төрағасы: Атқарушы органның басшысы – «ПМХЗ» ЖШС Бас директоры.

СЕО-1: Бас директор лауазымына қатысты төмен тұрған басқару деңгейі (басшы және басқарушы жұмыскерлер, аппарат басшысы, бас директорға тікелей бағынатын департаменттер директоры).

СЕО-2: СЕО-1-ге қатысты басқару деңгейі (департамент директорлары, басқарма, қызмет, бөлім басшылары, СЕО-1-ге тікелей есеп береді).

2.2 Белгілеу

Бұл саясатта белгілер қолданылмайды.

2.3 Қысқартулар

Осы Саясатта мынадай қысқартулар пайдаланылды:

ҚМГ: ««ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ.

«ПМХЗ» ЖШС/Кәсіпорын: «Павлодар мұнайхимия зауыты» ЖШС.

ПҚБЖ: Парақорлыққа қарсы басқару жүйесі.

3 Жауапкершілік

3.1 Жұмыскер және/немесе Лауазымды тұлға өз қызметтік міндеттерін орындау кезінде:

1) саясатпен танысады және саясатты сақтау туралы міндеттемеге қол қояды. Міндеттеме осы Саясаттың А қосымшасына сәйкес нысан бойынша еңбек шартына қосымша түрінде ресімделеді;

2) сыбайлас жемқорлыққа жол берілмейтін мінез-құлықтың негізгі ұғымдары мен мысалдары келтірілген осы Саясаттың Б қосымшасына сәйкес жадынаманы басшылыққа алуға міндеттенеді;

3) жұмыскердің іскерлік қасиеттерін бағалау кезінде, оның ішінде оны жоғары тұрған лауазымға тағайындаған жағдайда, өзге де кадр мәселелерін шешу кезінде саясаттың сақталуын ескеруге міндеттенеді;

4) саясатта көзделген шектеулер мен талаптарды, оның ішінде сыйлықтар беруге, алуға; өкілдік шығыстарды, қайырымдылық және демеушілік қызметті жүзеге асыруға; саяси қызметке қатысуға; мемлекет өкілдерімен, саяси маңызы бар тұлғалармен және қоғамдық ұйымдармен, контрагенттермен, делдалдармен, үшінші тұлғалармен өзара іс-қимылға; мүдделер қақтығысына жол бермеуге; есептілік жүргізуге қатысты талаптарды қатаң сақтауға міндеттенеді;

5) мынадай іс-әрекеттерге категориялық тыйым салуды қатаң сақтауға міндетті:

- сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне қатысу, оның ішінде саяси маңызы бар адамдарға Пара ұсынбау, уәде беру;
- Пара сұрау және алу немесе коммерциялық пара беру немесе алу;
- Контрагенттердің Коммерциялық пара алуына не Контрагенттер тарапынан Жұмыскерлер мен Лауазымды тұлғалардың Коммерциялық пара алуына қатысу, белгілі бір Контрагентпен шарт жасасуға жеке қызығушылық таныту, нақты Контрагентті тартуды негізсіз талап ету, сондай-ақ Контрагентті таңдау кезінде "ПМХЗ" ЖШС мүдделеріне нұқсан келтіріп әрекет ету не "ПМХЗ"ЖШС мүдделерін ескермеу;

- коммерциялық және коммерциялық емес ұйымдарды, билік органдарын қоса алғанда, кез келген нысанда, оның ішінде ақша қаражаты немесе олардың баламалары, құндылықтар, қызметтер немесе мүліктік және мүліктік емес сипаттағы өзге де пайда түрінде әкімшілік, бюрократиялық және өзге де формальдылықтарды оңайлату үшін төлемдер жасауға жергілікті өзін-өзі басқару, саяси маңызы бар тұлғалар үшін, өздері үшін, «ПМХЗ» ЖШС, ҚМГ немесе үшінші тұлғалар үшін пайда алу мақсатында пайдалану.

6) Лауазымды тұлғалар өз қызметтік міндеттерін орындау кезінде «ПМХЗ» ЖШС Контрагенттерінен және басқа да үшінші тұлғалардан пара алуға қатаң тыйым салуды қатаң сақтауға, сондай-ақ қызметкерлер немесе өзге де үшінші тұлғалар қатарынан болсын, жеке өзі де, делдалдар арқылы да пара беруге бастамашылық жасауға, ұсынуға және беруге тиіс;

7) «ПМХЗ» ЖШС-нің өзге де ішкі құжаттарында белгіленген (осы саясатқа қайшы келмейтін бөлігінде) сыбайлас жемқорлыққа қарсы сипаттағы талаптар мен шектеулерді сақтауға міндетті;

8) Лауазымды тұлғалар өздерінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде осы Саясатқа Г қосымшасына сәйкес сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы қолданыстағы заңнамада белгіленген сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді өзіне қабылдауға тиіс;

9) Қазақстан Республикасының салық заңнамасында белгіленген мерзімдерде және тәртіппен активтер мен міндеттемелер, кірістер мен мүлік туралы декларациялар беруге міндетті;

10) Лауазымды тұлғалар жеке мүдделері туралы декларацияны Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасында айқындалатын нысан бойынша, тәртіппен және мерзімдерде ұсынады;

11) Жұмыскерлер мен Лауазымды тұлғалар кәсіпорында бекітілген мүдделер қақтығысын реттеу жөніндегі Саясаттың талаптарын сақтауға міндетті.

3.2 Жұмыскерлер және Лауазымды тұлғалар Контрагенттермен өзара іс-қимыл жасау кезінде:

1) іскерлік қатынастарды адал негізде жүргізетін контрагенттермен ғана іскерлік қатынастарды орнату және сақтау;

2) өз беделіне қамқорлық жасау;

3) шаруашылық қызметті жүргізу кезінде жоғары этикалық стандарттарға қолдау көрсету;

4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі өз шараларын іске асыру.

3.3 Комплаенс офицері / комплаенс қызметі бойынша уәкілетті құрылымдық бөлімшесі:

1) осы саясатты әзірлеуге, өзгерістер енгізуге, енгізуге комплаенс офицері жауапты болады;

2) «ПМХЗ» ЖШС-нің, Жұмыскерлердің немесе Лауазымды тұлғалардың сыбайлас жемқорлық қызметіне және өзге де жосықсыз практикаларға тарту тәуекелін азайту мақсатында контрагенттерді тексеру рәсімін енгізу (олардың беделі, нарықтағы қызмет ұзақтығы, сыбайлас жемқорлық жанжалдарына қатысу және т.б. сияқты әлеуетті контрагенттер туралы ашық қолжетімді мәліметтерді жинауды және талдауды қоса алғанда).

3) «ПМХЗ» ЖШС ресми веб-сайтында «ПМХЗ» ЖШС-де қабылданатын сыбайлас жемқорлықтың алдын алу шаралары туралы ақпаратты орналастыру;

4) осы саясатты өзектендіру;

5) Жұмыскерлер мен Лауазымды тұлғаларға саясатты түсіндіруді ұйымдастыру;

6) парақорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесін (ПІМЖ) қолдау және жақсарту және комплаенс функцияларын жақсарту.

3.4 Құқықтық және құжаттамалық қамтамасыз ету департаменті контрагенттермен жасалатын шарттарға сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды сақтау туралы ережелерді - осы Саясаттың қосымшасында көзделген нысан бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы ескертпені енгізуге жауапты болады.

3.5 Персоналды басқару және еңбекақы төлеу департаменті жауапты болады:

1) Лауазымды тұлғалардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдауына келісімдерді тіркеу;

2) Лауазымды тұлғалардың еңбек шартын жасасу кезінде кірістері мен мүлкі, активтері мен міндеттемелері туралы декларацияларды бір рет ұсынуы;

3) Лауазымды тұлғалардың жеке мүдделер туралы декларацияны ұсынуы және цифрлық кадрлық жүйеге жеке мүдделер туралы декларациядан ақпаратты енгізуі (бар болса);

4) осы саясатты бұзған Жұмыскерлер мен Лауазымды тұлғаларға қатысты шаралар қабылдау.

3.6 Осы Саясаттың талаптарын орындау үшін жауапкершілік барлық Жұмыскерлері мен Лауазымды тұлғаларға жүктеледі.

3.7 Осы Саясатқа қойылатын талаптардың орындалуын бақылауды Комплаенс офицер/комплаенс функциясы бойынша уәкілетті құрылымдық бөлімше жүзеге асырады.

4 Процедураның сипаттамасы

4.1 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары

Өз қызметі шеңберінде «ПМХЗ» ЖШС сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың мынадай қағидаттарын басшылыққа алады:

1) «Нөлдік төзімділік қағидаты (сыбайлас жемқорлықты кез келген нысанда және көріністе қабылдамау) – «ПМХЗ» ЖШС Жұмыскерлері мен Лауазымды тұлғалары, сондай-ақ «ПМХЗ» ЖШС атынан және/немесе оның мүддесі үшін әрекет ететін өзге де тұлғалар үшін тікелей немесе жанама түрде, жеке өзі немесе қандай да бір делдалдық арқылы жүргізу практикасына қарамастан сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне қатысуға толық тыйым салу белгілі бір елдегі бизнес.

2) «Жоғарыдан жөн сілтеу» қағидаты – «ПМХЗ» ЖШС Лауазымды тұлғалары өз мінез-құлқымен бизнесті жүргізудің жоғары этикалық стандарттарын сақтау және ілгерілету және оның кез келген көрінісінде сыбайлас жемқорлықты қабылдамау бойынша жұмыскерлерге үлгі көрсетеді.

3) Тиісті тексеру қағидаты – контрагенттермен іскерлік қатынастарда сыбайлас жемқорлық тәуекелін азайту үшін контрагент туралы қажетті және дұрыс ақпарат алуға бағытталған шаралар мен іс-қимылдар кешенін қабылдау.

4) Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу қағидаты – «ПМХЗ» ЖШС сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бойынша алдын алу шараларын алдын ала қабылдайды, яғни корпоративтік мәдениет элементтерін, ұйымдық құрылымды, ең алдымен сыбайлас

жемқорлық тәуекелдерін анықтауға және оларды барынша азайтуға бағытталған ережелер мен рәсімдерді енгізу.

5) Жазаның бұлтартпаушылық қағидаты – «ПМХЗ» ЖШС корпоративтік басқарудың барлық деңгейлерінде парақорлықтың, алаяқтықтың және сыбайлас жемқорлықтың кез келген нысандары мен көріністеріне бітіспес көзқарас туралы мәлімдейді. Кінәлі адамдарды жауапкершілікке тарту «ПМХЗ» ЖШС-дегі лауазымына және жұмыс мерзіміне және онымен өзге де қатынастарға қарамастан, заңнамада және «ПМХЗ» ЖШС-нің ішкі құжаттарында белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады.

6) Мониторинг және бақылау – «ПМХЗ» ЖШС сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл бойынша енгізілген рәсімдердің мониторингін жүзеге асырады, олардың сақталуын бақылайды және оларды үнемі жетілдіріп отырады.

7) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы ынтымақтастық – «ПМХЗ» ЖШС сыбайлас жемқорлық проблемасының жалпы әлеуметтік сипатын және оған мемлекеттік саясат шеңберінде іске асырылатын іс-шаралар арқылы да, «ПМХЗ» ЖШС Жұмыскерлері, Лауазымды тұлғалары және контрагенттер тарапынан сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілікті қалыптастыру жолымен де қарсы іс-қимыл жасау қажеттігін мойындайды.

8) Жұмыскерлер мен Лауазымды тұлғаларды сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға тарту – «ПМХЗ» ЖШС өз міндетіне Жұмыскерлер мен Лауазымды тұлғалардың сыбайлас жемқорлықты оның кез келген нысандары мен көріністерінде қабылдамауының жеке ұстанымын қалыптастыруды қояды. Осы мақсатта «ПМХЗ» ЖШС ұйымның барлық деңгейлерінде саясатты енгізу және оның мазмұнын өз Жұмыскерлері мен Лауазымды тұлғаларының, сондай-ақ өзге де мүдделі тараптардың назарына жеткізу бойынша барлық қажетті шараларды қабылдайды. «ПМХЗ» ЖШС Жұмыскерлер мен Лауазымды тұлғаларды саясаттың негізгі талаптарына тұрақты оқыту және оны практикада қолдану арқылы сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің деңгейін арттыруға жәрдемдеседі.

9) Сенімді есептілікті жүргізу қағидаты – «ПМХЗ» ЖШС-де заңнаманың талаптары мен есепті құжаттаманы жүргізу қағидалары қатаң сақталады. Шаруашылық өмірдің әрбір фактісі бастапқы есепке алу құжатымен ресімделуге тиіс. Бухгалтерлік, басқарушылық және есепке алудың өзге де түрлерінің немесе растайтын құжаттардың деректерін бұрмалауға жол берілмейді.

4.2 Сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің тәуекелдеріне қарсы іс-қимыл және алдын алу жөніндегі шаралар

4.2.1 Ақпараттандыру және оқыту

4.2.1.1 «ПМХЗ» ЖШС-де жұмысқа жаңадан қабылданған Жұмыскерлермен/Лауазымды тұлғалармен корпоративтік мәдениеттің тиісті деңгейін қалыптастыру үшін осы Саясаттың ережелері және онымен байланысты құжаттар бойынша кіріспе тренинг өткізіледі.

4.2.1.2 «ПМХЗ» ЖШС Жұмыскерлері/Лауазымды тұлғалары «ПМХЗ» ЖШС веб-сайтында және ішкі ресурстарда ашық қолжетімді осы Саясатпен танысу жолымен күндізгі тренинг түрінде, сондай-ақ сырттай немесе қашықтықтан оқытудан өтеді.

4.2.2 «ПМХЗ» ЖШС контрагенттерін және СЕО-1, СЕО-2 бос лауазымдарына орналасуға үміткерлерді тексеру

4.2.2.1 Іскерлік қатынастарды бастау немесе жалғастыру туралы шешім қабылдағанға дейін, СЕО-1, СЕО-2 бос лауазымдарына орналасуға кандидаттарды тарту кезінде немесе олармен еңбек қатынастары ұзартылғанға дейін, контрагенттермен және басқа да мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл жасау кезінде «ПМХЗ» ЖШС олардың сенімділігін, мүдделер қақтығысының болмауын, саяси маңызы бар тұлғалармен өзара байланысты тексеруді жүзеге асырады, бедел туралы ақпаратты талдайды.

4.2.2.2 СЕО-1, СЕО-2 бос лауазымдарына орналасуға немесе олармен еңбек қатынастарын ұзарту кезінде кандидаттардың белгіленген талаптарға, оның ішінде осы саясатта белгіленген талаптарға сәйкестігін тексеру рәсімі «ПМХЗ» ЖШС ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады.

4.2.2.3 Контрагенттер мен қайырымдылық/демеушілік көмек алушыларды тексеру тәртібі мен критерийлері «ПМХЗ» ЖШС контрагенттерінің сенімділігін тексеру жөніндегі ішкі құжатта бекітілген.

4.2.3 Бухгалтерлік есеп және аудит

4.2.3.1 Мүдделі тұлғаларды қаржылық жағдайы, қызмет нәтижелері және қаржылық жағдайдағы өзгерістер туралы толық және шынайы ақпаратпен қамтамасыз ету мақсатында «ПМХЗ» ЖШС бухгалтерлік, салықтық және басқару есебін қолданыстағы заңнаманың, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының және «ПМХЗ» ЖШС ішкі нормативтік құжаттарының талаптарына толық сәйкес жүргізуді жүзеге асырады.

4.2.3.2 Барлық қаржы-шаруашылық операциялар бухгалтерлік және есептің өзге де түрлерінде толықтық, сенімділік және ашықтық, сенімділік, салыстырмалылық, орындылық және айқындық қағидаттары негізінде көрсетіледі.

4.2.3.3 «ПМХЗ» ЖШС қаржылық-шаруашылық операцияларды бухгалтерлік есепте көрсетпей жүзеге асыруға, бухгалтерлік, басқарушылық және есептің өзге де түрлерінің деректерін, бастапқы бухгалтерлік құжаттарды бұрмалауға немесе бұрмалауға жол бермейді.

4.2.3.4 «ПМХЗ» ЖШС-нің барлық қаржы-шаруашылық операциялары тиісті қараудан өтеді және ішкі құжаттардың талаптарына сәйкес уәкілетті жұмыскерлер бекітеді.

4.2.3.5 Қаржылық есептілік заңнаманың және «ПМХЗ» ЖШС ішкі құжаттарының талаптарына сәйкес тұрақты сыртқы аудиттен, сондай-ақ мерзімді ішкі аудиттен өтеді.

4.2.4 Өкілдік шығыстарды жүзеге асыру және сыйлықтар беру

4.2.4.1 Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес «ПМХЗ» ЖШС Лауазымды тұлғалар мен Жұмыскерлерге, сондай-ақ осы тұлғалардың отбасы мүшелеріне үшінші тұлғалардан осы тұлғаның пайдасына жасалған материалдық сыйақыларды, сыйлықтарды, жеңілдіктерді немесе қызметтерді (бұдан әрі – Сыйлық) алуға немесе үшінші тұлғаларға ұсынуға тыйым салады. егер мұндай әрекеттер (әрекетсіздік) осы тұлғаның лауазымдық өкілеттіктеріне жататын болса немесе ол өзінің қызметтік жағдайына байланысты мұндай әрекеттерге (әрекетсіздікке) ықпал ете алатын болса, Сыйлықты немесе басқа үшінші тұлғаларды ұсынған/орындаған.

4.2.4.2 Лауазымды тұлғаның және оның отбасы мүшелерінің шотына өздеріне білмей түскен ақша, сондай-ақ олар сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнаманы бұза

отырып алған ақша Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мерзімдерде және тәртіппен республикалық бюджет кірісіне аударылуға жатады.

Лауазымды тұлға мен оның отбасы мүшелерінің хабарынсыз келіп түскен, сондай-ақ олар сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы бұза отырып алған сыйлықтар Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес уәкілетті мемлекеттік органға өтеусіз берілуге тиіс.

Лауазымды тұлғаға және (немесе) оның отбасы мүшелеріне дәл осындай мән-жайлар бойынша көрсетілетін жәрдемақылар мен қызметтер Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мерзімдерде және тәртіппен республикалық бюджетке ақша аудару арқылы төленуге тиіс.

4.2.4.3 Жұмыскерлердің білімінсіз келіп түскен сыйлықтар «ПМХЗ» ЖШС-нің сыйлықтарды есепке алу журналына одан әрі тіркелу үшін «ПМХЗ» ЖШС-нің офицеріне комплаенс тапсыруға жатады.

4.2.4.4 Өкілдік шығыстарды жүзеге асыру "ПМХЗ" ЖШС өкілдік шығыстарға бөлінетін қаражатты пайдалану Қағидаларымен реттеледі, сыйлықтармен алмасудың айрықша жағдайлары ҚМГ Іскерлік әдеп кодексімен реттеледі.

4.2.5 Қайырымдылық және демеушілік қызметті жүзеге асыру бойынша шектеулер

4.2.5.1 Демеушілік және (немесе) қайырымдылық көмек көрсетілмейді:
- діни ұйымдарға;
- саяси партияларға;
- коммерциялық ұйымдарға;
- тұтыну кооперативтеріне;
- жеке кәсіпкерлерге;
- резидент еместерге;
- құрылтайшылары «ПМХЗ» ЖШС не ҚМГ Лауазымды тұлғалары болып табылатын, шешімдерді тікелей не жанама айқындауға және(немесе) демеушілік және(немесе) қайырымдылық көмек көрсету туралы қабылданатын шешімдерге ықпал етуге мүмкіндігі бар ұйымдар.

4.2.5.2 Қайырымдылық және демеушілік көмек «ПМХЗ» ЖШС, ҚМГ ішкі құжаттарына сәйкес көрсетілуі мүмкін.

4.2.6 Саяси қызметке қатысудан бас тарту

«ПМХЗ» ЖШС саяси партияларға, ұйымдарға және олармен байланысты қорларға тікелей немесе жанама қатыспайды, оның ішінде оларды қолдау үшін демеушілік және өзге де төлемдерді жүзеге асырмайды. Сонымен қатар, Жұмыскерлер мен Лауазымды тұлғалардың жұмыстан бос уақытында егер бұл ретте мұндай қатысу «ПМХЗ» ЖШС мүдделеріне зиян келтірмесе және мүдделер қақтығысын тудырмаса саяси қызметке өз қалауы бойынша қатысуға азаматтық құқықтары болады.

4.2.7 Сыбайлас жемқорлық әрекеттерін жасағаны үшін жауапкершілікке тарту

4.2.7.1 «ПМХЗ» ЖШС сыбайлас жемқорлық әрекеттері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы ішкі

құжаттардың талаптарын өзге де бұзушылықтар үшін тез және сөзсіз жауапқа тарту үшін барлық ықтимал ақылға қонымды және заңды күш-жігерді осындай бұзушылықтардың мөлшері мен нысанына қарамастан қолданады.

4.2.7.2 «ПМХЗ» ЖШС осы саясатта белгіленген сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін жауапкершілікке тартылған адамдар туралы ақпаратты белгіленген тәртіппен жария ету құқығын өзіне қалдырады.

4.2.8 Жауап беруден бас тарту

4.2.8.1 «ПМХЗ» ЖШС белгілі болғанға дейін сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық/сыбайлас жемқорлық әрекетін жасаудан бас тартқан Жұмыскерлердің/Лауазымды тұлғалардың тәртіптік жауапкершілікке тартылмауын қамтамасыз етеді.

4.2.8.2 «ПМХЗ» ЖШС жол берілмейді деп санайды және жауап шараларын, атап айтқанда, үшінші тұлғалар тарапынан басқа Жұмыскер/Лауазымды тұлға жасаған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтың болжамды фактісі туралы адал хабарлаған Жұмыскерлерге/Лауазымды адамдарға қатысты кемсітушілікке, қудалауға немесе өзге де жағымсыз салдарға бағытталған іс-қимылдарды, тіпті мұндай күдік болмаса да, уақтылы анықтауға және жолын кесуге тырысады.

4.2.9 «Сенім телефоны»

4.2.9.1 «ПМХЗ» ЖШС-ге деген сенімнің жоғары деңгейін ұстап тұру, бизнесті жүргізу этикасының халықаралық стандарттарын сақтау, сондай-ақ парақорлық пен сыбайлас жемқорлық жағдайларының алдын алу және жолын кесу мақсатында «ПМХЗ» ЖШС-де «Жедел желі» жұмыс істейді.

4.2.9.2 «Жедел желі» арқылы жүгінген кез келген адам өзіне ыңғайлы нысанда, оның ішінде анонимділік жағдайында өзіне белгілі болған парақорлық, сыбайлас жемқорлық және коммерциялық пара беру, сыбайлас жемқорлыққа әкеп соғуы немесе әкеп соқтыруы мүмкін мүдделер қақтығысы, сыбайлас жемқорлықтың басқа да көріністері және саясат ережелерін бұзу фактілері туралы хабарлай алады.

4.2.9.3 Әрбір өтініш мұқият қаралады, өтінішті қарау нәтижелері «ПМХЗ» ЖШС жауапты тұлғаларының назарына жеткізіледі, негіздер болған жағдайда «ПМХЗ» ЖШС Ішкі құжаттары мен рәсімдеріне сәйкес тиісті тексеру жүргізіледі. «Жедел желі» байланыстары «ПМХЗ» ЖШС ресми веб-сайтында Интернет желісінде, ақпараттық стендтерде және өзге де қоғамдық орындарда орналастырылады. Веб-сайттың жұмысындағы уақытша үзілістерді қоспағанда, ақпараттандыру тәулігіне 24 сағат, демалыс және мереке күндерінсіз қолжетімді.

4.2.10 Құқық қорғау органдарымен өзара іс-қимыл жасау

4.2.10.1 «ПМХЗ» ЖШС тиісті құқық қорғау органдарына «ПМХЗ» ЖШС белгілі болған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы хабарлауға міндеттеме алады.

4.2.10.2 Жұмыскерлер мен Лауазымды тұлғалар тарапынан құқық қорғау органдарымен өзара іс-қимыл мынадай нысандарда мүмкін:

- құқық қорғау органдарын сыбайлас жемқорлық және алаяқтық белгілері бар бұзушылықтар жасалған жағдайлар туралы хабардар ету;

- сыбайлас жемқорлықтың жолын кесу немесе тергеу бойынша іс-шараларды жүргізу кезінде құқық қорғау органдарына жәрдем көрсету;

- сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша құқық қорғау органдарының сұрау салулары бойынша кеңестерге (кездесулерге) жауап беру/қатысу.

4.2.11 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер. Қаржылық бақылау шаралары

4.2.11.1 Лауазымды тұлғалардың, сондай-ақ аталған лауазымдарға кандидаттар болып табылатын адамдардың өз өкілеттіктерін жеке, топтық және өзге де қызметтік емес мүдделерде пайдалануына әкеп соғуы мүмкін іс-әрекеттер жасауына жол бермеу мақсатында аталған адамдар Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы қолданыстағы заңнамасында белгіленген сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді өзіне қабылдайды.

4.2.11.2 Аталған адамдардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдауға келісімін персоналды басқару және еңбекақы төлеу департаменті жазбаша нысанда тіркейді.

4.2.11.3 Аталған адамдардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдамауы лауазымға қабылдаудан бас тартуға не лауазымнан босатуға (атқаратын қызметінен босатуға, өкілеттіктерін тоқтатуға) әкеп соғады, егер "сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы"Қазақстан Республикасының Заңында өзгеше белгіленбесе, оларды сақтамау жұмыстан босату (атқаратын лауазымынан босату, өкілеттіктерін тоқтату) үшін негіз болып табылады.

4.2.11.4 Ұйымдастыру-басқару немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларын орындауға байланысты лауазымға кандидаттар, сондай-ақ олардың жұбайлары Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тұрғылықты жері бойынша мемлекеттік кіріс органына кірістері мен мүлкі туралы декларацияны, активтері мен міндеттемелері туралы декларацияны ұсынады.

4.2.11.5 Егер жасалған іс-әрекетте қылмыстық жазаланатын іс-әрекет белгілері болмаса, декларациялар мен мәліметтерді ұсынбау немесе толық емес, дәйексіз ұсыну адамға тиісті өкілеттіктер беруден бас тарту үшін негіз болып табылады не Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы Кодексінде көзделген жауаптылыққа әкеп соғады.

4.2.12 Мүдделер қақтығысының алдын алу және шешу

Мүдделер қақтығысын анықтау, ашу, болғызбау және реттеу тәртібі, жеке мүдделер туралы декларацияларды ұсыну тәртібі және ден қою шаралары кәсіпорында бекітілген мүдделер қақтығысын реттеу жөніндегі Саясатпен айқындалады.

4.3 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жүйесін ұйымдастыру

4.3.1 «ПМХЗ» ЖШС - де парақорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесі (бұдан әрі - ПҚІМЖ) құрылды және қолдау көрсетіледі

4.3.2 «ПМХЗ» ЖШС Қадағалау кеңесі көшбасшылық ұстанымын көрсетеді:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясатты бекіту;

2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаттың «ПМХЗ» ЖШС-нің даму мақсаттары мен стратегиясымен келісілуін қамтамасыз етеді;

3) ПҚІМЖ тиімді жұмыс істеуі үшін жеткілікті және тиісті ресурстардың берілуін қамтамасыз етеді;

4) «ПМХЗ» ЖШС ПҚІМЖ әзірлеу мен енгізуді, оның нәтижелілігін, сондай-ақ оның тиімді жұмыс істеуі үшін бөлінген ресурстардың жеткіліктілігін бақылауды жүзеге асырады;

5) мерзімдік, бірақ жылына кемінде 1 (бір) рет ПҚІМЖ салу және оның жұмыс істеуі туралы және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында қабылданатын шаралар туралы ақпарат алады;

6) мерзімді, бірақ жылына кемінде 1 (бір) рет ПҚІМЖ мақсаттарына қол жеткізуді және нәтижелілігін талдайды.

4.3.3 «ПМХЗ» ЖШС басқармасы көшбасшылық ұстанымын көрсетеді:

1) ПҚІМЖ әзірлеуді, енгізуді, жұмыс жағдайында ұстауды және қайта қарауды қамтамасыз етеді;

2) ПҚІМЖ және комплаенс қызметінің тиімді жұмыс істеуі және ұдайы жақсаруы үшін қажетті шараларды қабылдайды;

3) ПҚІМЖ-ның нәтижелі жұмыс істеуі үшін жеткілікті және тиісті ресурстарды ұсынады;

4) комплаенс мәдениетін ілгерілетуді, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылды және «ПМХЗ» ЖШС-де сыбайлас жемқорлық бұзушылықтарды қабылдамауды қамтамасыз етеді;

5) «ПМХЗ» ЖШС жұмыскерлерін сыбайлас жемқорлыққа тиімді қарсы іс-қимылдың маңыздылығы және комплаенс жүйесінің талаптарына сәйкестігі туралы хабардар етуді қамтамасыз етеді;

6) жұмыскерлерді бастамашыл ақпараттандыруға ынталандырады (жедел желі);

7) жұмыскерлердің ешқайсысы адал ниетпен жасалған хабарламалар үшін немесе кәсіпорында жасалған сыбайлас жемқорлық бұзушылықтар туралы негізделген болжамға байланысты немесе сыбайлас жемқорлық әрекеттерге қатысудан бас тартқаны үшін, тіпті мұндай бас тарту «ПМХЗ» ЖШС бизнесі үшін шығындарға әкеп соғуы мүмкін болса да, құдалауға, кемсітуге немесе кемсітушілік ықпал ету шараларына ұшырамайтынына кепілдік береді;

4.3.4 ПҚІМЖ келесі іс-шаралар кіреді:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл, сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер саласындағы ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеу және өзектендіру, жүргізілетін іс-шаралар бойынша жазбаларды жүргізу және куәліктерді сақтау;

2) сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу;

3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг жүргізу;

4) контрагенттерді тексеру;

5) жұмыскерлерді сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың және «ПМХЗ» ЖШС-нің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі ішкі нормативтік құжаттарының талаптары туралы хабардар ету;

6) ПҚІМЖ нәтижелілігін қамтамасыз ету үшін мақсаттар мен іс-шараларды әзірлеу;

7) «ПМХЗ» ЖШС-де қолданыстағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралар мен шектеулер туралы контрагенттер мен үшінші тұлғаларды ақпараттандыру құралдарын әзірлеу;

8) ПҚІМЖ ішкі аудитін жүргізу, оның нәтижелерін «ПМХЗ» ЖШС Қадағалау кеңесі мен Басқармасына жеткізу;

9) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы бұзушылықтар немесе оларға күдік бөлігінде өтініштермен жұмыс істеу;

10) «ПМХЗ» ЖШС Қадағалау кеңесі мен басқармасына басшылық тарапынан талдау жүргізу үшін материалдар қалыптастыру;

11) комплаенс офицер тарапынан ПҚІМЖ нәтижелілігін талдауға;

12) ПҚІМЖ жақсарту шараларын әзірлеу;

4.4 Саяси маңызы бар адамдармен және қоғаммен өзара іс-қимыл

4.4.1 «ПМХЗ» ЖШС саяси маңызы бар тұлғалармен кез келген диалог пен өзара іс-қимыл бастамашыл, адал, ашық, жауапты және дәйекті тәсілге негізделуі және қолданылатын заңнама мен іскерлік этика стандарттарына сәйкес келуі тиіс деп санайды.

4.4.2 Жұмыскердің/Лауазымды тұлғаның саяси маңызы бар адамдармен кез келген тиісінше өзара іс-қимылына қатаң тыйым салынады.

4.4.3 «ПМХЗ» ЖШС саяси маңызы бар тұлғалардың пайдасына, сондай-ақ олардың жақын туыстарының, жұбайларының, жекжаттарының, олардың отбасы мүшелерінің және (немесе) онымен байланысты басқа да тұлғалардың пайдасына кез келген төлемдерден немесе «ПМХЗ» ЖШС-нен қандай да бір заңсыз артықшылықтар немесе преференциялар алу мақсатында материалдық немесе өзге де пайда алуды қоса алғанда, аталған тұлғалардың мүддесі үшін төлемдерден қалыс қалады, оның ішінде:

- өкілдік іс-шараларға қатысуды ұйымдастыру немесе төлеу (өтемақы);
- демалысты ұйымдастыру немесе төлеу (өтемақы), ауруларды емдеу және алдын алу;
- іссапар және өзге де шығыстарды ұйымдастыру немесе төлеу (өтемақы).

4.4.4 «ПМХЗ» ЖШС қаражаты есебінен саяси маңызы бар тұлғалардың қатысуымен іс-шаралар ұйымдастырылған жағдайда, мұндай іс-шараның бастамашысы офицердің комплаенс/комплаенс қызметі бойынша уәкілетті құрылымдық бөлімше тарапынан осы іс-шараның алдын ала келісімін алуға тиіс. Бұл ретте өкілдік шығыстар «Самұрық-Қазына» АҚ айқындаған өкілдік шығыстарға арналған лимиттерден не заңнамада белгіленген лимиттерден аспауға тиіс.

4.4.5 Жұмыскерлер және Лауазымды тұлғаларға тікелей немесе делдалдар арқылы ақша қаражатын, қандай да бір өзге құндылықтарды немесе материалдық немесе өзге де пайданы саяси маңызы бар тұлғаларға айырбастауға немесе заңсыз артықшылықтар немесе преференциялар алу мақсатында беруге, беруге, уәде беруге, куәландыруға тыйым салынады.

4.4.6 Жұмыскерлер және Лауазымды тұлғаларға тікелей немесе делдалдар арқылы саяси маңызы бар тұлғаларға кез келген ынталандыру төлемдерін ұсынуға, беруге немесе уәде етуге тыйым салынады.

4.4.7 Жұмыскерлер және Лауазымды тұлғаларға саяси маңызы бар адамдар сыбайлас жемқорлық әрекеттерін жасауға немесе жасауға дайын деп қабылдауы мүмкін мінез-құлыққа жол бермеуге міндетті. Бұл талаптар өзара іс-қимылдың барлық жағдайларына, соның ішінде ауызша және жазбаша өтініштерге, келіссөздерге қолданылады.

4.4.8 Саяси маңызы бар адамдардан өтініш, талап, бопсалау, ақша қаражатын, қандай да бір басқа құндылықтарды, материалдық немесе өзге де пайданы оның пайдасына немесе оның жақын туыстарының, жұбайларының, жекжаттарының, олардың отбасы мүшелерінің онымен байланысты басқа да тұлғалардың пайдасына беру туралы тұспал ретінде қабылдануы мүмкін ақпаратты алған Жұмыскер / Лауазымды тұлға, тиісті саяси маңызы бар адаммен іскерлік байланыстарды тоқтата тұруға және 1 (бір) жұмыс күні ішінде офицердің

комплаенс/комплаенс қызметі бойынша осындай жағдайдың бар екендігі туралы уәкілетті құрылымдық бөлімшені хабардар етуге және/немесе бұл туралы ақпаратты «жедел желіге» жіберуге міндетті.

4.4.9 Саяси маңызы бар адамдармен, олардың жақын туыстарымен, жұбайларымен, жекжаттарымен, отбасы мүшелерімен онымен байланысты басқа да тұлғалармен шарттар жасасу жоғары сыбайлас жемқорлық тәуекел факторы болып табылады. Мұндай тәуекелді болдырмау үшін «ПМХЗ» ЖШС ішкі құжаттарға сәйкес әлеуетті Жұмыскерлер, Лауазымды тұлға мен контрагенттердің саяси маңызы бар тұлғалармен байланыстылығын тексереді.

4.4.10 Жұмыскерлер/Лауазымды тұлғалар өз әрекеттерінің заңдылығына немесе әдептілігіне кез келген күмән туындаған жағдайда комплаенс/комплаенс офицер қызметі бойынша уәкілетті құрылымдық бөлімшеден кеңес алуға міндетті.

4.5 Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау және бағалау және басқару

4.5.1 «ПМХЗ» ЖШС Қазақстан Республикасының заңнамасына және ішкі нормативтік құжаттарға сәйкес сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау және бағалау жүргізеді.

4.5.2 Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау мен бағалаудың мақсаты сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің туындау себептерін анықтау және оларды жою немесе азайту жөніндегі шараларды әзірлеу болып табылады.

4.5.3 Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін сәйкестендіру ПҚІМЖ-нің сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторингі және ішкі аудиті арқылы жүргізіледі.

4.5.4 Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау және бағалау нәтижелері ПҚІМЖ нәтижелілігі туралы талдау үшін қолданылады.

4.5.5 «ПМХЗ» ЖШС Қазақстан Республикасының заңнамасына және өзінің ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг жүргізеді.

4.5.6 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторингтің мәні сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың тиімділігіне, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы құқық қолдану практикасының жай-күйіне, сондай-ақ «ПМХЗ» ЖШС-де сыбайлас жемқорлық деңгейін қабылдау мен бағалауға қатысты ақпарат болып табылады.

4.5.7 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг нәтижелері сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау және ПҚІМЖ нәтижелілігін бағалау үшін қолданылады.

4.6 Саясатты орындамағаны (тиісінше орындамағаны) үшін жауапкершілік

4.6.1 Осы саясаттың талаптарын сақтау үшін жауапкершілік атқаратын лауазымына қарамастан әрбір Жұмыскерге/Лауазымды тұлғаға жүктеледі.

4.6.2 Жұмыскердің/Лауазымды тұлғаның сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар және/немесе алаяқтық әрекеттер жасауы еңбек міндеттерін өрескел бұзу деп танылады.

4.6.3 Жұмыскер/Лауазымды тұлға мәртебесі мен лауазымына қарамастан жауапкершілікке тартылуға тиіс. Жауапкершілікке тарту Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

4.6.4 Жұмыскердің/Лауазымды тұлғаның сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар және/немесе алаяқтық әрекеттер жасауға қатысы анықталған жағдайда, «ПМХЗ» ЖШС Жұмыскерді/Лауазымды тұлғаны тәртіптік жауапкершілікке тартуға, оның ішінде Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында белгіленген тәртіппен шартты бұзу түрінде тартуға құқылы.

4.6.5 Жеткілікті негіздер болған жағдайда жоғарыда көрсетілген фактілер бойынша ішкі тергеу материалдары кінәлі адамдарды әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылыққа тарту туралы өтінішпен құқық қорғау органдарына беріледі.

4.6.6 «ПМХЗ» ЖШС зиян мен залал келтірген жағдайда, «ПМХЗ» ЖШС сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар және/немесе алаяқтық әрекеттер жасаған адамға қатысты азаматтық талап-арызбен сотқа жүгіну құқығын өзіне қалдырады.

4.6.7 «ПМХЗ» ЖШС Бас директоры сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі қызметтік міндеттерін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны, сондай-ақ қарамағындағы қызметкерлердің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауының алдын алғаны үшін Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тәртіптік жауапкершілікке тартылады.

4.6.8 «ПМХЗ» ЖШС Бас директоры өзіне тікелей бағынысты жұмыскерлердің сыбайлас жемқорлық қылмыстар жасағаны үшін келесі шарттардың жиынтығы кезінде тәртіптік жауаптылықта болады:

1) бағынысты адам жасаған сыбайлас жемқорлық қылмыс пен сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алу жөніндегі лауазымдық міндеттерді орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін кінә арасында байланыс орнатылды;

2) бағынысты қызметкерге қатысты сыбайлас жемқорлық қылмысы үшін қылмыстық жауаптылыққа тарту туралы сыбайлас жемқорлық қылмыс жасағаны немесе қылмыстық істі жасағаны үшін заңды күшіне енген Қазақстан Республикасының қылмыстық іс жүргізу кодексінің 35-баптың бірінші бөлігінің 3), 4), 9), 10), 11) және 12) тармақтары немесе 36-бабы негізіндегі сот актісі болған жағдайда.

4.6.9 «ПМХЗ» ЖШС Бас директоры сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жоймағаны үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіптік жауапкершілікке тартылады.

4.7 Қорытынды ережелер

4.7.1 Іскерлік этиканың халықаралық стандарттарын, бизнесті жүргізудің ашықтығын сақтау үшін «ПМХЗ» ЖШС Жұмыскерлері/Лауазымды тұлғалары «ПМХЗ» ЖШС ішкі құжаттарына сәйкес офицердің комплаенс/комплаенс қызметі бойынша уәкілетті құрылымдық бөлімшені сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндірудің барлық жағдайлары туралы хабардар етуге тиіс.

4.7.2 Басқа Жұмыскерлердің/Лауазымды тұлғалардың немесе контрагенттердің іс-әрекеттерінің заңдылығына, ықтимал сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне және парақорлықты, коммерциялық пара беруді, мүдделер қақтығысын және т.б. қоса алғанда, өзге де бұзушылықтарға күмән болған жағдайда, ҚМГ, Жұмыскер/Лауазымды тұлға, контрагент немесе өзге тұлға ашық диалог нысанында (оның ішінде жасырын) баяндай алады комплаенс/комплаенс қызметі бойынша уәкілетті құрылымдық бөлімшеге офицерге өзінің күмәні туралы не «ПМХЗ» ЖШС ішкі құжаттарында белгіленген рәсімге сәйкес «Жедел желіге» жүгіну керек.

5 Шығару және өзгерістер енгізу

5.1 Бұл Саясат Басқарманың 2025 жылғы 24 қарашадағы №35/2025 хаттама шешімімен бекітілген «ПМХЗ» ЖШС-де «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл

саласындағы С-XXIII-С-03.01-02 саясатының» орнына енгізіледі.

5.2 Осы Саясатқа өзгерістер енгізу белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады.

6 Құжаттар

Осы Саясатта құжаттарға мынадай сілтемелер пайдаланылды:

6.1 Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 3 шілдедегі Қылмыстық кодексі.

6.2 «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 2015 жылғы 18 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңы.

6.3 Қазақстан Республикасының «Парақорлыққа қарсы басқару жүйелері» ұлттық стандарты ҚР СТ ISO 37001-2025.

6.4 «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Іскерлік әдеп кодексі.

6.5 «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ және оның ЕТҰ-дағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясат.

6.6 «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ және оның ЕТҰ Жұмыскерлері мен Лауазымды тұлғаларының мүдделер қақтығысын реттеу саясаты.

А қосымшасы
(міндетті)
«ПМХЗ» ЖШС-де Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясат нормаларын сақтау міндеттемесі. Еңбек шартына қосымша

1. Жұмыскер «ПМХЗ» ЖШС-нің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясатының (әрі қарай - Саясат) мазмұнымен және «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Іскерлік этика кодексімен танысқанын растайды және оларды сақтауға міндеттенеді.

2. Жұмыскер міндеттенеді:

2.1. Сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне тікелей немесе жанама түрде, жеке өзі немесе үшінші тұлғалардың делдалдығы арқылы қатыспау, оның ішінде кез келген нысанда (ынталандырушы төлемдер), оның ішінде ақша қаражаты, құндылықтар, қызметтер немесе өзге де нысанда формальдылықтарды жеңілдету үшін пара мен төлемдер ұсынбау, бермеу, уәде бермеу, сұрамау және алмау коммерциялық ұйымдарды, билік және өзін-өзі басқару органдарын, қазақстандық және шетелдік мемлекеттік қызметшілерді, жеке компаниялар мен олардың өкілдерін қоса алғанда, қандай да бір тұлғаларға және қандай да бір тұлғалардан немесе ұйымдардан түсетін пайда.

2.2. Айналасындағылар мүдделерінде немесе «ПМХЗ» ЖШС атынан сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасауға немесе жасауға қатысуға дайын деп түсіндіруі мүмкін мінез-құлықтан аулақ болу.

2.3. Тікелей басшыны және (немесе) Бас директорды, саясаттың сақталуын бақылауға жауапты адамды дереу хабардар ету:

- жұмыскерді сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға итермелеу туралы;
- басқа жұмыскерлердің, «ПМХЗ» ЖШС контрагенттерінің немесе өзге де тұлғалардың дайындалып жатқан, жасалған немесе аяқталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы жұмыскерге белгілі болған ақпарат туралы;
- жұмыскердің мүдделер қақтығысының туындау мүмкіндігі немесе туындауы туралы.

3. Жұмыскер кәсіпорынның «Жедел желісіне», Комплаенс/Комплаенс қызметі бойынша уәкілетті құрылымдық бөлімшеге саясаттың сақталуын бақылауға жауапты «ПМХЗ» ЖШС офицеріне өз іс-әрекеттерінің, сондай-ақ басқа жұмыскерлердің, контрагенттердің немесе басқа да адамдардың іс-әрекеттерінің, әрекетсіздігінің немесе ұсыныстарының заңдылығына немесе әдептілігіне күдіктері туралы хабарлау мүмкіндігімен танысты.

4. Жұмыскерге «ПМХЗ» ЖШС-нің бірде-бір жұмыскері, оның ішінде «ПМХЗ» ЖШС тарапынан, егер ол сыбайлас жемқорлықтың болжамды фактісі туралы хабарлаған болса, не егер ол пара беруден немесе алудан, коммерциялық пара беруден немесе парақорлыққа делдалдықты кез келген басқа тәсілмен көрсетуден бас тартса, санкциялар мен қудалауға ұшырамайтыны түсіндірілді, мұндай бас тартудың нәтижесінде «ПМХЗ» ЖШС-де жоғалған пайда болды немесе коммерциялық және бәсекелестік артықшылықтар алынбады.

5. Жұмыскерге қазақстандық және басқа да қолданылатын заңнаманың сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптарын, сондай-ақ Саясатты және «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Іскерлік әдеп кодексін бұзғаны үшін тәртіптік, әкімшілік, азаматтық-құқықтық және/немесе қылмыстық жауаптылыққа тарту мүмкіндігі туралы ескертілді.

6. Жұмыскерге Саясаттың қағидаттары мен талаптары және қолданылатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама туралы қосымша сұрақтары болған жағдайда, ол саясаттың сақталуын бақылауға жауапты «ПМХЗ» ЖШС офицеріне комплаенс/комплаенс қызметі бойынша уәкілетті құрылымдық бөлімшеге жүгіне алатынын түсіндірді.

«____» _____ 20__ ж. _____/_____

Б қосымшасы
(міндетті)

«ПМХЗ» ЖШС жұмыскерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама талаптарын сақтау жөніндегі жадынамасы

1. Қандай мінез-құлыққа тыйым салынады?

«ПМХЗ» ЖШС-нің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаты сыбайлас жемқорлықтың кез келген нысандарына тыйым салады: қызметтік жағдайды теріс пайдалану, пара беру (Белсенді парақорлық), пара алу (Пассивті парақорлық), делдалдық ету, өкілеттіктерді теріс пайдалану, коммерциялық пара беру немесе жеке тұлғаның «ПМХЗ» ЖШС мен мемлекеттің мүдделеріне қайшы келетін өзінің лауазымдық жағдайын өзге де заңсыз пайдалануы ақша, құндылықтар, өзге де мүлік немесе мүліктік сипаттағы қызметтер түрінде, өзі немесе үшінші тұлғалар үшін өзге де мүліктік құқықтар не басқа жеке тұлғалардың аталған тұлғаға мұндай пайданы заңсыз беруі, сондай-ақ заңды тұлғаның атынан немесе мүддесі үшін аталған әрекеттерді жасауы.

2. Пара дегеніміз не?

Пара - бұл адам өзінің қызметтік жағдайына байланысты жасай алатын немесе жасауы керек болған пара берушінің мүддесі үшін қабылданған материалдық құндылықтар (заттар немесе ақша) немесе қандай да бір мүліктік пайда немесе қызмет. Пара қаржылық немесе басқа артықшылықты қоса алғанда, құндылығы бар нәрсе болуы мүмкін. Пара мысалдары мыналарды қамтиды (бірақ шектемейді):

- қаржылық төлемдер немесе ақшалай немесе баламалы төлемдер туралы уәделер (мысалы, сыйлық сертификаттары);
- сыйлықтар, ойын-сауық және қонақжайлылық белгілері (мысалы, сапар, тамақтану және тұру);
- қызметтер;
- қарыздар және құнды қамтамасыз ету;
- кез келген түрдегі мүлік немесе мүліктегі қандай да бір үлес;
- өсімпұлдан қорғау және қандай да бір міндеттемеден босату;
- сәйкес емес сыйақы үшін берілетін кез келген нәрсе;
- практиканы, жұмыс тәжірибесін ұсыну немесе уақытша немесе тұрақты жұмыс ұсыну (жақын туыстарына, жұбайларына, жекжаттарына осындай қызметтерді/игіліктерді ұсынуды қоса алғанда);
- саяси немесе қайырымдылық жарналар.

Парақорлықты қорғау үшін параның кез-келген жергілікті салада, бизнесте, кәсіпте немесе кәсіпте қажетті шара екендігінің дәлелі қолданыла алмайды.

3. Белсенді парақорлық

«ПМХЗ» ЖШС Жұмыскерлері/Лауазымды тұлғалары үшін әрқашан қолайсыз:

- саяси маңызы бар адамға немесе олардың пайдасына немесе осындай адамдардың нұсқауы бойынша ынталандырушы төлемдерді, өзге де заңсыз төлемдерді немесе артықшылықтарды қоса алғанда, пара ұсыну, уәде беру немесе төлеу;

- осы мінез-құлыққа жәрдемдесу, делдал болу, көмектесу немесе қолдау көрсету.

Саясатты бұзу, егер «ПМХЗ» ЖШС Жұмыскері/Лауазымды тұлғасы саяси маңызы бар тұлғаға пара беру кезінде «ПМХЗ» ЖШС Жұмыскері/Лауазымды тұлғасы оның орнына пайда алмаса да делдал болып табылады.

4. Пассивті парақорлық

«ПМХЗ» ЖШС Жұмыскерлеріне/Лауазымды тұлғаларына тыйым салынады:

- саяси маңызы бар адамнан пара алу немесе алу туралы сұрау, талап ету, келісу.

Бұл тыйым жұмыскердің өз пайдасына немесе басқа адамның атынан пара алғанына қарамастан қолданылады. Егер «ПМХЗ» ЖШС Жұмыскері/Лауазымды тұлғасы пара сұраса немесе талап етсе, саясатты бұзу орын алады; пара іс жүзінде төленбеуі мүмкін.

5. Коммерциялық пара дегеніміз не?

Коммерциялық пара беру-коммерциялық немесе өзге ұйымда басқару функцияларын орындайтын адамға ақшаны, бағалы қағаздарды немесе өзге де мүлікті заңсыз беру, сондай-ақ оған өзінің қызметтік жағдайын пайдаланғаны үшін мүліктік сипаттағы қызметтерді заңсыз көрсету, сондай-ақ пара беруді жүзеге асыратын адамның мүддесі үшін қызмет бойынша жалпы қамқоршылық немесе жол бермеу.

6. Пара немесе коммерциялық пара ретінде қарастырылған кездегі артықшылық

Артықшылық беру, егер ниет болса, құндылыққа қарамастан, пара болып табылады:

- алушы немесе басқа тұлға тарапынан орынсыз мінез-құлықты ынталандыру немесе көтермелеу (коммерциялық пара беру); немесе
- коммерциялық артықшылық алу немесе ұстап қалу мақсатында өзінің лауазымдық міндеттерін атқару кезінде саяси маңызы бар адамға (заңсыз немесе басқа жолмен) ықпал ету.

Артықшылық беру пара болуы мүмкін, егер:

- сыбайлас жемқорлық пен парақорлыққа қарсы іс-қимыл туралы тиісті заңдар бойынша заңсыз;
- ол екінші Тарап үшін міндеттемені немесе міндеттеменің көрінуін жасайды;
- ол артықшылық беретін адамға немесе осындай адамды ұйымдастыруға белгілі бір пайда немесе жалпы қолдау көрсету мақсатында адамды әрекетке немесе әрекетсіздікке итермелеуді мақсат етеді;
- ол жұмыскерге өзінің қызметтік міндеттеріне қатысты ықпал ету, қызметтік міндеттерін орындауды жеделдету немесе осындай адам тарапынан жалпы қолдау алу үшін саяси маңызы бар адамға беріледі;
- бұл құн, жиілік немесе беру тәсілі тұрғысынан негізсіз.

Б қосымшасының жалғасы

7. Тағы неге тыйым салынған?

Сіз үшін қолайсыз:

- қаржылық тәртіпті бұзу, соның ішінде ақша ұрлау және жалған есеп беру, инсайдерлік ақпаратпен сауда жасау, ақшаны жылыстату немесе қаражатты заңсыз иемдену сияқты қылмыстық әрекеттер;
- «ПМХЗ» ЖШС тарапынан алдын ала рұқсатынсыз активтерді, құралдарды немесе зияткерлік меншікті қоса алғанда, «ПМХЗ» ЖШС ресурстарына қол жеткізуді немесе пайдалануды басқа тұлғаларға жеке пайдалану немесе ұсыну;
- коммерциялық ұйымның, мемлекеттік (толық немесе ішінара) ұйымның жеке жұмыскерін немесе саяси маңызы бар адамды заңсыз әрекеттерге итермелеуге тырысу;
- тікелей немесе жанама түрде саяси маңызы бар адамға немесе менеджерге, коммерциялық ұйымның қызметшісіне немесе жұмыскеріне агент немесе қауымдастырылған тұлға арқылы пара/коммерциялық пара беру, беру немесе рұқсат беру;
- «ПМХЗ» ЖШС-нің қандай да бір бәсекелесінің, жеткізушісінің немесе тапсырыс берушісінің жұмыскеріне рұқсат етілмеген пайда (мүліктік немесе өзге) ұсыну, бұл жосықсыз бәсекелестік артықшылыққа және бәсекелестік туралы қолданылатын ережелердің бұзылуына әкелуі мүмкін;
- «ПМХЗ» ЖШС-не қатысты бәсекелестік артықшылықты заңсыз алу мақсатында саяси маңызы бар тұлғалармен қандай да бір байланыстарды пайдалану;
- Саясатқа сәйкес заңсыз төлемдер немесе назар аудару белгілері туралы немесе мұндай мінез-құлыққа күдіктенуге негіз болатын кез келген жағдайлар туралы хабарламау;
- тараптарды қаржылық немесе өзге де пайда алуға немесе міндеттемеден жалтаруға итермелейтін алаяқтық жалған мәлімдемелерді қоса алғанда, іс-әрекеттер жасау;
- жоғарыда айтылғандардың кез келгенін жасыруға тырысу.

Жадынамамен таныстым, барлығы толық көлемде оқылды және түсіндірілді.

ТАӘ_____

Қолы_____ Күні_____

В қосымшасы
(міндетті)

Контрагенттермен шарттар үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы ескертпенің мысалы

1. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] осы Шарт бойынша әрекет ететін онымен үлестес барлық жеке және заңды тұлғалардың (бұдан әрі олардың әрқайсысы «Үлестес тұлға» деп аталады), оның ішінде иелерінің, директорлардың, Лауазымды тұлғалардың, Жұмыскерлер мен агенттердің [шарт бойынша контрагенттің атауы] шектеусіз осы ескертпенің кепілдіктерін сақтауын қамтамасыз етуге міндеттенеді.

2. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] және барлық үлестес тұлғалар тікелей немесе жанама түрде мынадай әрекеттерді жасамауға міндеттенеді:

2.2.1. Бизнесті заңсыз алу, сақтау немесе жүргізу не «ПМХЗ» ЖШС үшін заңсыз артықшылықтар алу мақсатында мемлекетпен байланысты кез келген тұлғаларға қандай да бір ақшалай қаражатты төлеуге, ұсынуға, уәде беруге не төлеуге немесе өзге де құндылықтарды (сыйлықтарды, ойын-сауық пен субсидияларды қоса алғанда) беруге.

2.2.2. Коммерциялық пара беруді және бизнесті жүргізудің өзге де заңсыз және заңсыз құралдарын қоса алғанда, коммерция саласында пара алуға тыйым салатын қолданыстағы заңдарды бұзатын өзге де іс-әрекеттер жасамау.

3. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] мемлекетпен байланысты тұлға [болып табылмайды][1] және оның Лауазымды тұлғалары, Жұмыскерлері не тікелей немесе жанама иелері болып табылатын саяси маңызы бар тұлғалары [болмайды][2]. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] қандай да бір саяси маңызы бар тұлға [шарт бойынша контрагенттің атауы] Лауазымды тұлға немесе Жұмыскер болған не [шарт бойынша контрагенттің атауы] қатысудың тікелей немесе жанама үлесін алған барлық жағдайлар туралы «ПМХЗ» ЖШС-ні жазбаша нысанда дереу хабардар етуге міндеттенеді.

4. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] қандай да бір заңсыз мақсаттарда емес, заңды шаруашылық қызметті жүзеге асыру мақсатында құрылған және тек заңды қаржыландыру көздеріне ие.

5. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] және оның үлестес тұлғалары алаяқтық немесе сыбайлас жемқорлыққа байланысты қандай да бір заңға қайшы әрекеттер жасағаны үшін сотталған жоқ немесе оларды жасағаны үшін кінәлі деп танылған жоқ. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] егер [шарт бойынша контрагенттің атауы] немесе оның қандай да бір үлестес тұлғалары осындай құқыққа қайшы әрекеттерді жасағаны үшін сотталса немесе жасағаны үшін кінәлі деп танылса, «ПМХЗ» ЖШС-ні жазбаша нысанда дереу хабардар етуге міндеттенеді.

6. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] оның «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Іскерлік этика Кодексімен және «ПМХЗ» ЖШС сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясатымен «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ, «ПМХЗ» ЖШС ресми веб-сайтында танысқанын растайды. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Іскерлік әдеп кодексін және «ПМХЗ» ЖШС сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясатты толық түсінетіндігін куәландырады.

---

[1] Егер контрагент мемлекетпен байланысты тұлға болса, мәтінді өзгерту қажет

[2] Бар болса, мәтінді өзгертіп, мемлекеттік қызметкерлердің тізімін алу қажет

В қосымшасының жалғасы

7. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ескертпенің талаптары нақты немесе ықтимал бұзылған жағдайда «ПМХЗ» ЖШС адалдықпен көмек көрсетуге және жәрдемдесуге міндеттенеді, оның ішінде өз иелеріне, директорларына, Лауазымды тұлғаларына және басқа да үлестес тұлғаларға сауалнама жүргізу мүмкіндігін қамтамасыз етуге міндеттенеді.

8. [Шарт бойынша контрагенттің атауы] «ПМХЗ» ЖШС қызметіне байланысты сыбайлас жемқорлыққа қарсы ескертпе талаптарын бұзудың барлық жағдайлары туралы «ПМХЗ» ЖШС-не уақтылы хабарлауға міндеттенеді. Талаптарды бұзу жағдайлары туралы хабарлау үшін [шарт бойынша контрагенттің атауы] «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ, «ПМХЗ» ЖШС ресми веб-сайтында орналастырылған «Жедел желіні» пайдалануға міндетті.

Г қосымшасы
(міндетті)

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер мен тыйымдарды қабылдауға келісім
Мен, (аты-жөні)_____, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес өзіне сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер мен тыйым салуларды қабылдаймын:

1) «ПМХЗ» ЖШС-де лауазымдық міндеттерін орындаумен сыйыспайтын қызметті жүзеге асыру;

2) жақын туыстары, жұбайлары, жекжаттары және (немесе) өзге де байланысты адамдардың бірлескен қызметіне (жұмысына) жол бермеу;

3) мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында ресми таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты өзі және (немесе) басқа адамдар үшін пайдалану;

4) материалдық сыйақыны, сыйлықтарды, жеңілдіктерді немесе көрсетілетін қызметтерді, егер мұндай әрекеттер менің қызметтік өкілеттігіме кірсе, оларды ұсынған адамдардың немесе олар ұсынатын адамдардың пайдасына іс-әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін қабылдау немесе мен лауазымдық жағдайына байланысты осындай іс-әрекеттерге (әрекетсіздікке)ықпал ету. Мен сондай-ақ өзімнің отбасы мүшелеріме[1] сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың ұқсас талаптары туралы хабарлауға міндеттенемін;

5) «Ойын бизнесі туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген ұйғарымға жататын құмар ойындарға және (немесе) ойын мекемелеріне бәс тігуге, сол сияқты осы үшін бөлінбеген орындарда немесе Телекоммуникациялар, оның ішінде Интернет желілерді пайдалану арқылы өткізілетін құмар ойындарға және (немесе) бәс тігуге қатысу;

6) лауазымдық өкілеттіктерді жеке бас пайдасына пайдалану.

Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасында белгіленген шектеулер мен тыйымдарды сақтамағаны үшін Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында белгіленген жауапкершілік туралы таныстым.

ТАӘ _____

Қолы _____ Күні _____

[1] **Отбасы мүшелеріне** жұбайы, ата-анасы, балалары, оның ішінде ересектер және онымен тұрақты тұратын асырауындағы адамдар жатады.

Өзгерістерді тіркеу парағы

Өзг. №	Өзгеріс енгізілетін бөлімнің, бөлімшенің, тармақтың №	Негіздеме (күні, құжаттың №)	Өзгеріс енгізілген күн	Өзгеріс енгізген тұлғаның қолы

Танысу парағы

№ р/с	Лауазымы	Т.А.Ә.	Танысу күні	Қолы

Тарату парағы

№ р/с	Құрылымдық бөлімшенің атауы	Дана саны
1	Мұнайды бастапқы өңдеу өндірісі	1
2	Мұнай өнімдерін құрастыру және жөнелту өндірісі	1
3	Мұнайды терең өңдеу өндірісі	1
4	Ауыр мұнай қалдықтарын қайта өңдеу өндірісі	1
5	Күкірт өндірісі және жалпы зауыт шаруашылығы	1
6	Жеңіл мұнай өнімдерін өндіру	1
7	Электрмен жабдықтау цехы	1
8	Сумен жабдықтау және кәріз цехы	1
9	Бақылау-өлшеу аспаптары және өндірістік үдерістерді автоматтандыру цехы	1
10	Жөндеу-механикалық цех	1
11	Санитарлық зертхана	1
12	Кірме жолдарға қызмет көрсету цехы	1
13	Жөндеу-құрылыс-монтаждау цехы	1
14	Бумен жабдықтау цехы	1
15	Зауытты басқару	1
16	Орталық аппарат	1